

Nr 121.

Av herr **Magnusson** i Skövde, om anslag till stipendier åt elever vid vissa anstalter för undervisning i trädgårdsskötsel.

I 1927 års statsverksproposition, nionde huvudtiteln, har statsrådet och chefen för kungl. jordbruksdepartementet hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att av ordinarie förslagsanslaget till understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter må efter Kungl. Maj:ts prövning och i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som gälla beträffande lantbrukshållsskolor, utbetalas understöd jämväl till elever vid Önnestads trädgårdsskola för unga kvinnor, under förutsättning att statsbidrag utgår även till verksamhetens uppehållande i övrigt vid skolan.

Då Kungl. Maj:t och riksdagen hittills under blott tvenne år beviljat anslag till ovannämnda skola, medan *riksdagen* sedan åtskilliga år anslagit medel icke blott till den vid Apelryd anordnade *sommarkursen* i trädgårdsskötsel för kvinnor, som är jämställd med trädgårdsskolan i Önnestad, utan även till de manliga trädgårdsskolorna vid Alnarp, Adelsnäs, Experimentalfältet och Härnösand, synes det helt naturligt att, om understöd skall utgå till elever, detta blir fallet vid alla de skolor, vartill *riksdagen* anvisar medel, och sålunda ej enbart till Önnestad.

Den kvinnliga trädgårdsskolans i Apelryd sommarkurs är i alla avseenden likställd med skolan i Önnestad, varför samma förutsättning förefinnes för understöd åt Apelrydsskolans elever. Att under i övrigt lika betingelser lämna understöd åt eleverna vid en skola och förbigå en annan kan ej anses riktigt eller välbetänkt. Ej heller kunna några bärande skäl anföras för anslag endast till understöd åt elever vid kvinnliga trädgårdsskolor.

Vad de manliga trädgårdsskolorna beträffar, som med avseende på uppgift och organisation närmast kunna jämföras med lantbruksskolorna, äro deras elever ofta i stort behov av understöd. Samma skäl, som på sin tid föranlett beviljande av understöd åt lantbruksskolornas elever, tala om möjligt med än större fog för understöd även åt elever vid sistnämnda trädgårdsskolor. Kursen vid dessa är 2-årig. Eleverna få liksom vid lantbruksskolornas 2-årskurser betala undervisning, kost och logi genom lämnad arbetskraft. Vidare må erinras, att trädgårdsmästarnas lärotid är längre än de flesta andra yrkesutövares. Visserligen föreskrives såsom villkor för inträde i trädgårdsskola,

att eleverna skola under minst tre år hava allvarligt och med goda vitsord deltagit i olika trädgårdsgöromål, men i regeln är den föregående utbildningstiden längre, vanligen 6 år i medeltal. Dessa personer hava sålunda i allmänhet en utbildningstid av 8 år och kunna i egenskap av utexaminerade trädgårdsmästare först vid 26 å 27 års ålder erhålla fullt avlönade anställningar. Då de manliga trädgårdsskolorna som ovan anförts äro närmast jämförliga med de tvååriga lantbruksskolorna, torde stipendiebeloppen vid ifrågavarande skolor därför lämpligen böra bestämmas till samma storlek som de vid lantbruksskolorna utgående stipendiebeloppen.

Vid sistnämnda trädgårdsskolor utexamineras årligen omkring 40 trädgårdsmästare. Antalet elever, som samtidigt bevista skolorna, uppgår till omkring 80. I regeln torde eleverna vid dessa skolor vara i stort behov av understöd. Enligt inom lantbruksstyrelsen 1922 verkställd utredning befunnos för det dåvarande 17 elever vara mycket behövande, 25 behövande och 39 mindre behövande. Enligt till elever vid lantbruksskolorna utgående stipendiebelopp efter tvenne grader, nämligen 120 kronor per år till obemedlade och 60 kronor per år till mindre bemedlade, skulle enligt ovannämnda beräkningsgrund erfordras för

obemedlade trädgårdselever	42 st. å 120 kr. per år	kr. 5,040
mindre bemedlade »	39 » » 60 » » » »	2,340

Summa kronor 7,380

Emellertid torde man icke behöva räkna med att hela det antal elever, som i skolornas uppgifter uppgivits såsom mindre bemedlade, vid en noggrannare prövning av de stipendiesökandes ekonomiska ställning komma att tillerkännas stipendium. Med anslutning till ovanstående beräkningar torde medelsbehovet kunna reduceras till i avrundat tal 6,000 kronor årligen.

För sommarkursen vid kvinnliga trädgårdsskolan i Apelryd torde medelsbehovet böra beräknas till omkring 1,000 kronor årligen.

Med stöd av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte medgiva, att elever i sommarkursen vid Apelryd äga lika med som föreslagits för Önnestads trädgårdsskola åtnjuta understöd av statsmedel i enlighet med för lant-hushållsskolor gällande grunder;

att elever vid statsunderstödda manliga trädgårdsskolor må åtnjuta understöd i enlighet med de för elever i lantbruksskolornas 2-årskurser gällande grunder; och

att ordinarie förslagsanslaget till understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter höjes med ytterligare 7,000 kronor.

Stockholm den 20 jan. 1927.

Karl Magnusson.